

OSA HUIPPUSUOSITTUA HITTISARJAA!

MURDLE JUNIOR

SALA-
POLIISI-
ROMAANI

NOKKELAT NUUSKIJAT

TAMMI

**G. T. KARBER &
CHRIS GRABENSTEIN**

MURDLE JUNIOR

NOKKELAT
NUUSKIJAT

MURDLE JUNIOR

NOKKELAT NUUSKIJAT

G. T. KARBER
&
CHRIS GRABENSTEIN

TAMMI
HELSINKI

Ensimmäinen painos

Alkuteos Murdle Junior Mysteries: Sleuths on the Loose

ilmestyi ensimmäisen kerran Yhdysvalloissa 2025

(Little, Brown and Company, New York).

This edition published by arrangement with Little Brown Books for Young Readers, a division of Hachette Book Group, Inc., New York, New York, USA. All rights reserved.

Copyright © 2025 by Gregory Thomas Karber, Jr.

Murdle TM A Red Herring Corporation

Illustrations copyright © 2025 by Andy Smith

Magnifying glass © Yesaulov Vadym/Shutterstock.com

Cork texture © Andrius_Saz/Shutterstock.com

Painted X © ZOO.BY/Shutterstock.com

Eye Guy and design are tm & © of St. Martin's Press Publishing,
used under license. Eye Guy design created by Rob Grom.

Interior design by Carla Weise.

Cover Illustrations © James Lancett, 2025, licensed exclusively by The Bright Agency:
www.thebrightagency.com

Cover Design © Samantha Johnson, 2025

Suomenkielinen laitos © Ville Viitanen ja Tammi, 2026

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-7397-6

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

Omistettu
Sharon Blentlingerille
- GTK

Omistettu
Carrie Hanniganille
-CG

TÄMÄN KIRJAN SÄÄNNÖT

**MURDLE JUNIOR -MAAILMASSA ON
MUUTAMIA TÄRKEITÄ SÄÄNTÖJÄ.**

Tapauksessa, jota pääset pian ratkomaan,
on neljä epäiltyä, neljä rikospaikkaa ja
neljä asetta.

Kullakin epäillyistä on voinut olla hallussaan
vain yksi ase, ja he ovat voineet olla
ainoastaan yhdellä rikospaikalla.

Sinun tehtäväsi on päätellä, kuka on
syylinen, mitä asetta hän on käyttänyt,
ja millaiseen katalaan rikokseen hän on
syllistynyt.

ONNEA NUUSKINTAURAKKAAN!

OSA 1

RIKOS

”Herra Pörröpöksy on karannut!” joku huusi lehtori Tillin luokasta.

Jake tunnisti äänen välittömästi. Huutaja oli yksi kolmannen luokan oppilaista, tyttö nimeltä Lili.

”Apua! Auttakaa! Herra Pörröpöksy ei ole enää häkissään!”

Jake, joka oli niin ikään yksi Pyhän Pernan yhtenäiskoulun oppilaista, oli ollut juuri matkalla ruokalaan haukkaamaan aamiaista.

Mutta nyt aamiainen saisi luvan odottaa.

Jake työnsi luokkahuoneen oven auki.

”Mikäs täällä on hätänä, Lili?” Jake kysyi viileän rauhallisella äänellä. Hätäilystä ei nimittäin ole koskaan mitään apua, olipa kyse millaisesta asiasta tahansa.

”Tulin ruokkimaan meidän luokassa asuvan fretin”, Lili puuskutti silmät pyöreinä. ”Sain siihen opettajalta luvan, koska

minulla on tänään syntymäpäivä. Mutta Herra Pörröpöksy ei olekaan täällä!”

Lili osoitti ikkunalaudalla nököttävää tyhjää häkkiä.

”Oliko ovi kiinni, kun tulit luokkaan?” Jake kysyi.

”Ai häkin ovi? Ei, vaan apposen auki! Sillä lailla Herra Pörröpöksy on tietysti päässytkin ulos!”

”Tarkoitin luokkahuoneen ovea, Lili. Oliko se kiinni?”

”Ai. Joo. Se oli kiinni.”

”Hyvä. Meillä kävi tuuri. On vain kolme mahdollista tapaa, joilla tämä sinun hehtaarirottasi on voinut päästä ulos pikku vankilastaan.”

”Se on fretti eikä rotta.”

”Vikinät sikseen. Nyt keskitytään siihen, miten Herra Pörröpöksy karkasi. Kun tiedämme sen, voimme selvittää otuksen nykyisen olinpaikan hyödyntämällä loogista päättelyä.”

”Siis että mitä?” Lili kysyi.

Jake harppoi taulun luo ja tarttui tussiin.

”Usko nyt vain ja kuuntele, juniori. Niin kuin jo sanoin, on vain kolme tapaa, joilla se nopealiikkeinen nappisilmä on voinut karistaa pikku koppinsa tomut käpälistään.”

Jake kirjoitti vaihtoehdot taululle.

JOKU RIKKOI HÄKIN SALVAN

Tämä tarkoitti, että fretillä oli ulkopuolinen rikostoveri.
Tai sitten joku halusi raivata sen tieltään. Mutta kuka?

FRETTI KATKAISI KALTERIT HAMPAILLAAN

Tämä tuntuu äkkiseltään ajatellen mahdottomalta!
Mutta siinä tapauksessa ajattelet väärin – ja kuka
tahansa frettihammaslääkäri voi todistaa sen.

SPONTAANI FRETTIRÄJÄHDYS

Täysin itsestään tapahtuva fretin räjähtäminen ei ole
erityisen todennäköistä. Mutta niin voi silti tapahtua.
Ei vain erityisen todennäköisesti.

”S-sanoitko frettiräjähdys?” Lili kysyi värisevällä äänellä.

”Älä pelkää. Kuten jo sanoin, sen todennäköisyys on häviävän pieni. No niin. Eli jos nämä kolme ovat ainoat mahdolliset selitykset fretin katoamiselle, on olemassa vain kolme paikkaa, joissa frettimme voi tällä hetkellä olla.”

Jake kääntyi taas tauluun päin ja kirjoitti sille kolme Herra Porröpöksyn mahdollista sijaintia.

KAUKANA POISSA

Jos Herra Pörröpöksy on ehtinyt vilistää liian kauas, me tuskin näemme sitä enää koskaan. Ehkä luokan uudeksi lemmikiksi voisi hankkia vaikka gerbiilin? Tai kilpikonnan?

EDELLEEN LUOKASSA

Tämä vaihtoehto on tietenkin kaikkein toivottavin.

SIELLÄ TÄÄLLÄ MILJOONANA PIKKU PALANA

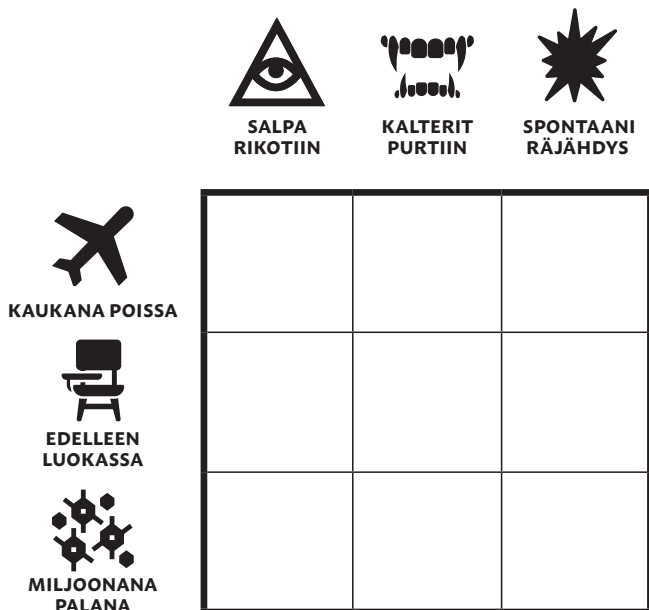
Tämä vaihtoehto on pahin mahdollinen, mutta silti mahdollinen. Huippuharvinaisilla frettiräjähdyksillä on luonnollisesti seurauksensa.

”M-miljoonana pikku palana?” Lili inahti.

”Niinkin kurjasti siinä on voinut käydä, vaikka sellaisen kohtalon todennäköisyys on toki häviävän pieni. Tällä alalla kuitenkin oppii nopeasti, että kaikki on mahdollista. Mutta eipä huolehdi siitä ennen kuin on saatu päättelyhommat päätökseen. Kukin kolmesta pakokeinosta johtaa väistämättä tiettyyn lopputulokseen. Joten jos haluamme saada vähän järjestystä tähän sotkuihin tilanteeseemme, meidän täytyy käyttää päättelyruudukkoa.”

”Mikä se sellainen päättelyruudukko on?”

”Se on ruudukko”, Jake selitti. ”Joka auttaa päättelmissä.” Hän piirsi taululle yksinkertaisen ruudukon:

”Päätelyruudukko on erittäin hyödyllinen työkalu, Lili, ja Sanapoliisiklubi kouluttaa kaikki jäsenensä – joihin minä siis lukeudun – hyödyntämään sitä työssään.”

Lili tuijotti Jaken piirtämää ruudukkoa. ”Eli... Miten tämä auttaa meitä löytämään Herra Pörröpöksyn?”

”Yksinkertaista. Tämä ruudukko auttaa meitä päättämään, missä se on! Joten kerätään faktat kokoon ja katsotaan, mitä ne meille kertovat.”

Jake lisäsi taululle vielä yhden lauseen:

**Jos Herra Pörröpöksy räjähti, sen täytyi
ratketa miljoonaksi palaseksi.**

Seuraavaksi Jake piirsi oikein-merkin siihen ruuduista, jonka kohdalla ”spontaani räjähdys” ja ”miljoonana palana” kohtasivat. Sitten hän veti ruksit kaikkiin muihin ruutuihin oikein-merkin yläpuolella ja vasemmalla puolella, tähän tapaan:

	 SALPA RIKOTIIN	 KALTERIT PURTIIN	 SPONTAANI RÄJÄHDYS
 KAUKANA POISSA			X
 EDELLEEN LUOKASSA			X
 MILJOONANA PALANA	X	X	✓

Nämä merkinnät siis tarkoittivat, että jos Herra Pörröpöksy oli räjähtänyt spontaanisti, se oli nyt miljoonana palana. Lisäksi ne tarkoittivat, että jos tämä varsin odottamaton ratkeaminen oli todella tapahtunut, se sulki pois muut vaihtoehdot, eli fretti ei voinut olla ”kaukana poissa” tai ”edelleen luokassa”. Eli jos Herra Pörröpöksy oli miljoonana palasena, se ei ollut paennut lainkaan. Vaan räjähtänyt.

Lili oli jo aivan kyynelten partaalla.

Jake yritti rauhoitella häntä. ”Älähän hätäile, Lili. Meillä ei ole toistaiseksi lainkaan todisteita, jotka viittaisivat siihen, että katoamisen lähtölaukauksena olisi jonkinlainen alkuräjähdyks. Pidä mielessä, että logiikka on työkalu. Se ei varsinaisesti paljasta yhtään uutta faktaa vaan kertoo vain, mitä jo selville saadut faktat merkitsevät. Esimerkiksi tämä toinen teoria tässä on oikein kiinnostava.”

**Jos Herra Pörröpöksy puri kalterit poikki,
se on jo kaukana poissa.**

”En minä halua, että Herra Pörröpöksy on jo kaukana poissa!”
Lili parahti.

”En minäkään, Lili, vaikken olekaan henkilökohtaisesti tavan-
nut kyseistä näätäeläintä. Tarkoitan vain, että *jos* se olisi purrut
kalterinsa poikki, niin luultavasti se olisi nakertanut reiän myös

luokan oveen. Mutta minä en ainakaan huomaa ovesta minkäänlaisia hampaanjälkiä.”

”En minäkään”, Lili niiskutti, ja hänen hätänsä tuntui heti hiukan helpottavan.

”Ja niinpä pääsemme eteenpäin päättelyissämme”, Jake sanoi. Hän lisäsi ruudukkoonsa toisen oikein-merkin ja kaksi ruksia.

	SALPA RIKOTIIN	KALTERIT PURTIIN	SPONTAANI RÄJÄHDYS
	X	✓	X
KAUKANA POISSA		X	X
EDELLEEN LUOKASSA			
	X	X	✓
MILJOONANA PALANA			

”Jahas, Lili! Katsopa tätä. Nyt meillä on enää yksi ruutu tyhjänä. Ja kahden aiemmin mainitsemani faktan perusteella voimme tulla vain yhteen johtopäätökseen, sillä muita vaihtoehtoja ei ole enää jäljellä.”

Jake lisäsi tyhjään ruutuun viimeisen oikein-merkin:

	SALPA RIKOTIIN	KALTERIT PURTIIN	SPONTAANI RÄJÄHDYS
KAUKANA POISSA	X	✓	X
EDELLEEN LUOKASSA	✓	X	X
MILJOONANA PALANA	X	X	✓

”Jos Herra Pörröpöksy pääsi karkaamaan rikkinäisen salvan takia, se on luultavasti edelleen täällä luokassa.”

”Oi kun olisikin!” Lili huokaisi. ”Toivottavasti salpa on rikki!”

”Jep. Ihan samaa toivon itsekin, juniori. Joten otetaanpa silmä käteen ja katsotaan, näkyykö häkissä merkkejä jostakin näistä kolmesta mahdollisesta pakokeinosta.”

Jake nojautui lähemmäs ja alkoi tutkia häkkiä. Silloin hän havaitsi jotain, mitä ei ollut aiemmin ehtinyt huomata.

Häkin ovi näytti epäilyttävältä.

Sen salpa oli aivan vinksallaan ja roikkui luonnottomassa asennossa.

LAPSILLE SUUNNATTU RIKOSROMAANI TÄYNNÄ ARVOITUKSIA!

Osaatko ratkaista Pyhän Pernan koulua ravistelevan rikosmysterin nopeammin kuin Jake ystävineen?

Koulun leikkikentällä on pilvinen päivä, mutta juuri sellaisesta Jake pitää – synkästä ja arvoituksellisesta. Onhan hän alakoulun ainoa etsivä, jolla on kovalla työllä ansaittu Sanapoliisiklubin jäsenyys! Mutta juuri kun Jake ja hänen oikea kätensä Stefan valmistautuvat ottamaan yhteen koulun kovimman kiusaajan Kiven kanssa, kirjastosta kantautuu huuto. Rikospaikka näyttää koskemattomalta...

Mutta lehtori Tilli on kadonnut!

**Mitä Tillille on tapahtunut?
Voiko hänet vielä pelastaa?**

Yksikään koulun aikuisista ei suostu puhumaan. Kaikilla on jotakin salattavaa, ja kuka tahansa saattaa olla syyllinen. Jake, Stefan ja Kivi päättävät yhdessä selvittää tapahtumien todellisen kulun. Nokkelat nuuskijat vannovat pikkusormivalalla ratkaisevansa... rikoksen koulussa!

"JÄTTIMENESTYS!"
SUNDAY TIMES

9 789520 473976

www.tammi.fi

L 84.2

ISBN 978-952-04-7397-6